โครงการการจัดการห่วงโซ่อุปทานข้าวและมันฝรั่ง เพื่อรับมือกับ

การเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ด้วยวิธีการปลูกข้าว มันฝรั่ง และข้าวโพดหมุนเวียนอย่างยั่งยืน

ความเป็นมา

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกำลังคุกคามการดำรงชีวิตของเกษตรกรไทยในอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผลกระทบทางเศรษฐกิจของภาคเกษตรกรรมมีมูลค่าสูงถึง 13.7 หมื่นล้านบาท ส่งผลให้พืชผลทางการเกษตรที่สำคัญอย่างข้าวและข้าวโพดมีแนวโน้มลดลง กว่าร้อยละ 3.6 ภายในปี 2593 เกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาความท้าทายจากสภาพอากาศที่รุนแรง และมีความเสี่ยงที่เกิดขึ้นต่อพื้นที่เกษตรกรรม ธุรกิจ และชุมชนท้องถิ่น

ในศตวรรษที่ผ่านมา ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอุณหภูมิพื้นผิวดินเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1 องศา การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นสาเหตุหลักของปัญหาภัยแล้งในประเทศต่าง ๆ สำหรับประเทศไทยที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกันนี้ ได้รับผลกระทบเชิงลบต่อภาคเกษตรกรรมและความเป็นอยู่ของเกษตรกร ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นยังส่งผลกระทบ ต่อการเพาะปลูกมันฝรั่ง โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงรายทางตอนเหนือของประเทศไทย

มันฝรั่ง เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญสำหรับการดำเนินงานด้านเกษตรกรรมของเป๊ปซี่โค (PepsiCo) ประเทศไทย ด้วยอัตราการจ้างงานและสนับสนุนวิถีชีวิตของเกษตรกรกว่า 3,000 ครัวเรือนทั่วประเทศจากการศึกษาพบว่าในอีก 10 ปีข้างหน้า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะส่งผลให้ผลผลิตมันฝรั่งลดน้อยลง ความเสี่ยงในการเกิดโรคพืชและแมลงศัตรูเพิ่มขึ้น ทั้งยังทำให้ต้นทุนการผลิตพุ่งสูงขึ้น ตลอดจนการดำรงชีวิตของเกษตรกรจะตกอยู่ในความเสี่ยง หากปราศจากความร่วมมือของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นอกจากนี้ การปลูกพืชเชิงเดี่ยวอาจไม่เพียงพออีกต่อไป การส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนสำหรับข้าว มันฝรั่ง และข้าวโพด จะช่วยเพิ่มความสามารถในการปรับตัวของเกษตรกร ลดการเกิดก๊าซเรือนกระจก และบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

ข้อมูลเพิ่มเติม

การดำเนินงาน: โครงการของ develoPPP ดำเนินงานโดยองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ประจำประเทศไทย ในนามของกระทรวงเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งสหพันธรัฐเยอรมัน (BMZ)
ประเทศ: ประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย
หน่วยงานร่วมดำเนินการ: บริษัท เป๊ปซี่โค เซอร์วิสเซส เอเชีย จำกัด & บริษัท เป๊ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรดดิ้ง จำกัด (PepsiCo)
หน่วยงานภาครัฐ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ระยะเวลาดำเนินโครงการ: 10/2021-09/2024
ข้อมูลเพิ่มเติม: www.asean.agrifood.org
ติดต่อ: มร.เกอมันน์ มูลเลอร์ (German Müller)
อีเมล: german.mueller@giz.de

วัตถุประสงค์

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ประจำประเทศไทย ร่วมกับ PepsiCo ตระหนักถึงความยั่งยืนของธุรกิจว่าขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เกษตรกรรายย่อยในพื้นที่จึงจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมให้นำแนวปฏิบัติที่ดีทางการเกษตรไปใช้เพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศพร้อมกับพัฒนาคุณภาพชีวิตของพวกเขาด้วยการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน

โครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่งในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย

แนวปฏิบัติทางการเกษตรแบบฟื้นฟูได้ถูกนำมาปรับใช้ผ่านระบบการทำฟาร์มแบบหมุนเวียนอย่างยั่งยืนที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

แนวทางการดำเนินงาน

โครงการฯ ได้ใช้ประโยชน์จากการมุ่งเน้นให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลาง การดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ที่ปรึกษาด้านการเกษตร เกษตรกรผู้ปลูกพืชผลหมุนเวียน และชุมชนท้องถิ่น เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหาวิธีการสำหรับแก้ไขปัญหาตลอดทั้งปี พร้อมกับเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้น ในขณะเดียวกันก็เพิ่มการเชื่อมโยงตลาดให้แก่ชุมชนตามแนวทางการดังต่อไปนี้

- **พืชผลทางการเกษตร:** นำเสนอแนวทางการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพของการทำเกษตรกรรม รวมทั้งลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ที่เกิดจากเพาะปลูกมันฝรั่ง เช่น การชลประทานแบบน้ำหยด การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน และการเพิ่มอัตราการงอกของเมล็ดพันธุ์ที่สูงขึ้น
- **การทำเกษตรแบบครอบคลุม:** สร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนาแนวทางการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ สำหรับข้าวและข้าวโพด รวมถึงให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคในการดูแลพืชผลทางการเกษตรและมันฝรั่งที่ปลูกนอกฤดูกาล ส่งเสริมการนำแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดมาใช้ในระดับฟาร์ม เช่น ปุ๋ยหมักจากชีวมวลและการจัดการปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ
- **ชุมชนเป็นศูนย์กลาง:** จัดตั้งแปลงสาธิตโดยมีผู้นำเกษตรกรร่วมกันดูแลพื้นที่เพาะปลูกพืชหมุนเวียนสำหรับมันฝรั่ง ข้าว และข้าวโพด ให้การฝึกอบรมภาคสนาม ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์เกษตร เพิ่มการเข้าถึงข้อมูลและบริการที่เกี่ยวข้อง
- **การเกษตรแบบฟื้นฟูและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ:** เผยแพร่ความรู้ ให้การฝึกอบรม และสาธิตวิธีปฏิบัติทางการเกษตรที่ยั่งยืน อันมีทั้งผลกระทบเชิงบวกต่อสุขภาพของดินและความยืดหยุ่นต่อสภาพอากาศ ทั้งยังช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตรกรรม ส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน การทำนาเปียกสลับแห้ง การชลประทานแบบน้ำหยด การทำปุ๋ยหมัก การจัดการตอซังและฟางข้าว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรจำนวน 2,100 ราย จาก 3,000 ราย (เป็นเกษตรกรหญิงอย่างน้อยร้อยละ 25) มีรายได้เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 15 ผ่านการนำแนวปฏิบัติเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมาใช้
- เกษตรกรมีความพร้อมในการนำแนวปฏิบัติทาง การเกษตรแบบฟื้นฟูมาใช้บำรุงสุขภาพดินให้ดีขึ้น
- การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการลดลงร้อยละ 20
- แนวทางปฏิบัติและเทคโนโลยีการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพถูกนำมาใช้ อย่างน้อยร้อยละ 70 ของพื้นที่เกษตรกรรมที่เข้าร่วมโครงการ